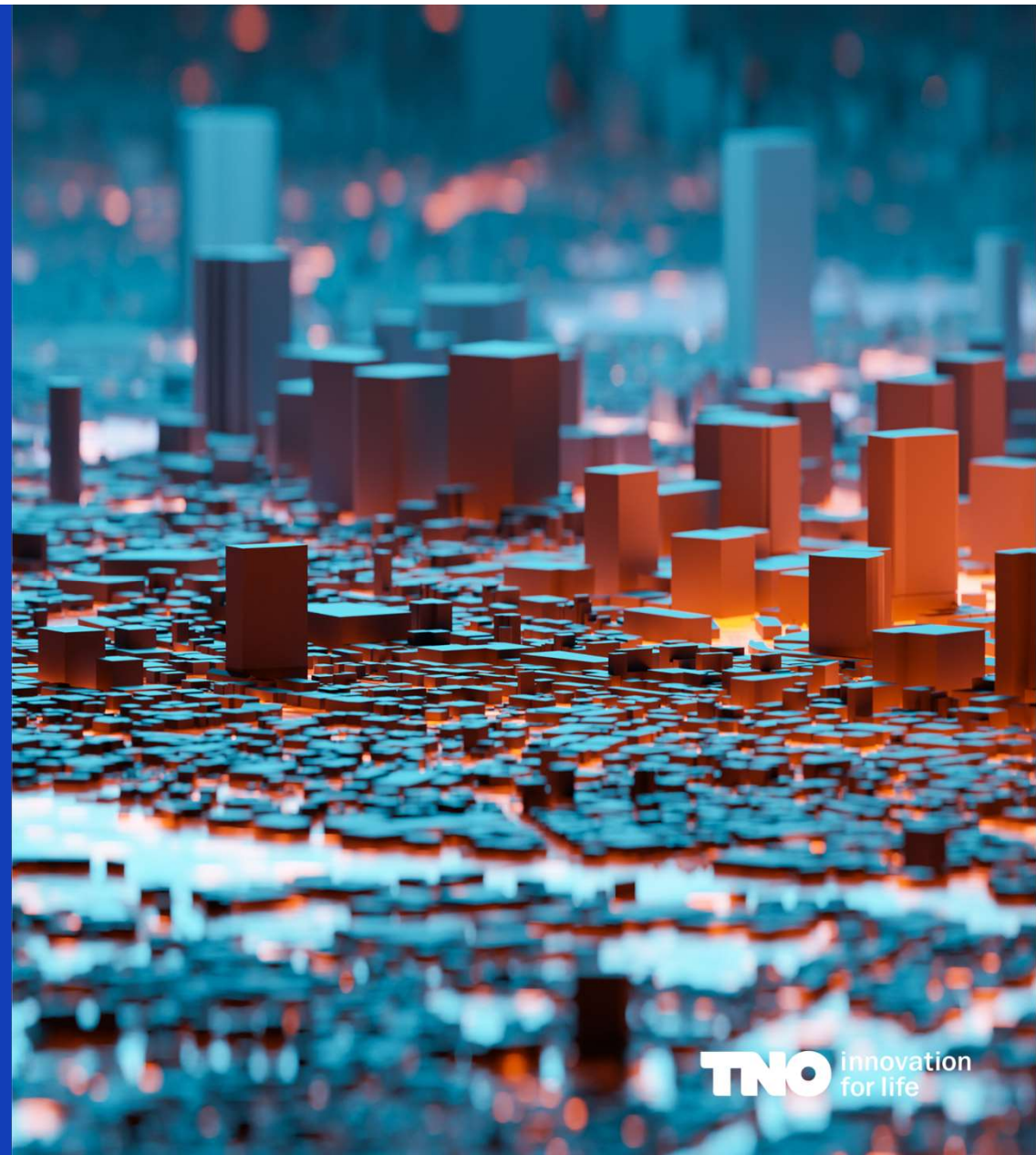

De Nederlandse hightech: sleutel tot toekomstig verdienvermogen

Jaarcongres Brainport Industries

Arnaud de Jong | 5 oktober 2023

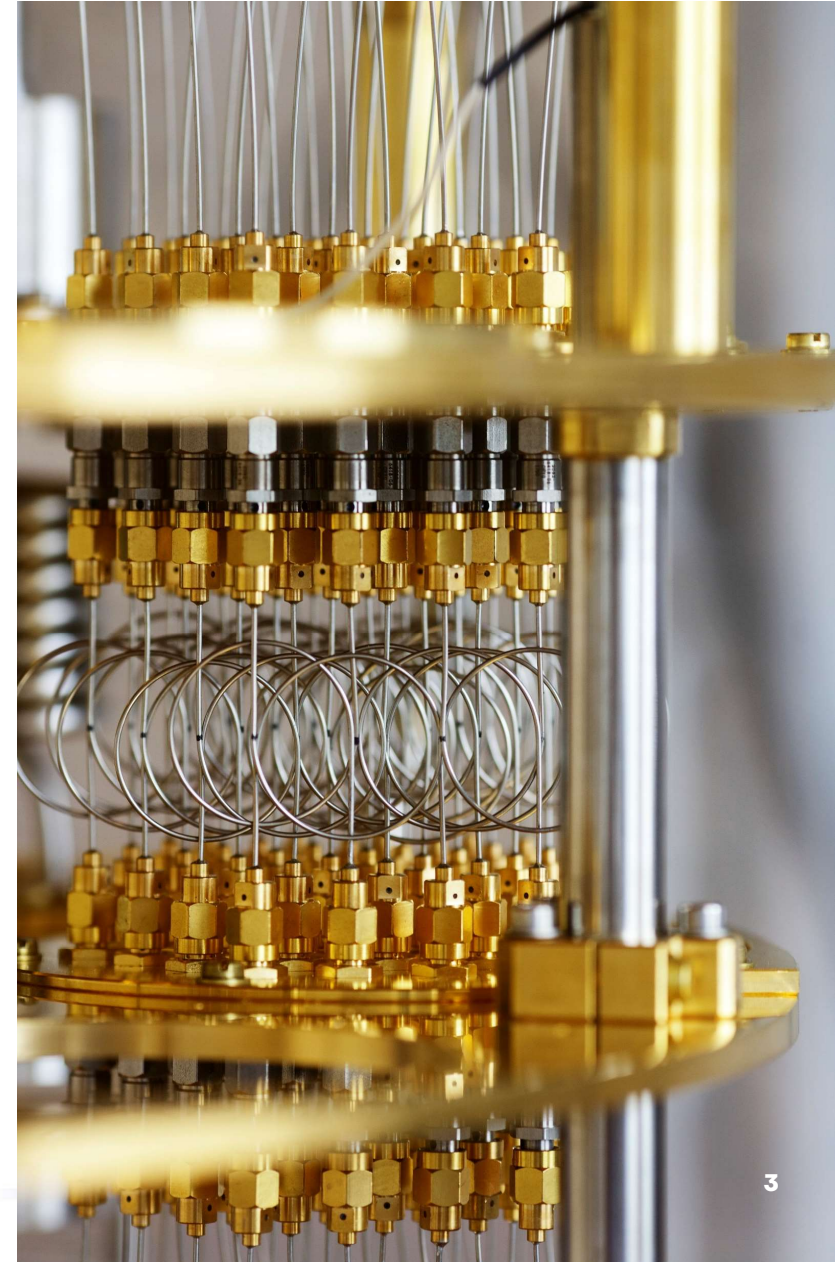
Mijn boodschap vandaag

Nederlandse high-tech in 2040

- Circa 50% omzet komt uit nieuwe waardeketens
- 100% duurzaam
- 150% productiever

TNO High Tech Industry De Nederlandse hightech, sleutel tot toekomstig verdienvermogen

2040?

De Nederlandse hightech- en maakindustrie

- Complexe Systems Engineering
- Complexe waardeketens en -netwerken
- Complexe productie
- R&D-intensief
- Samenwerking binnen innovatie-ecosystemen

- 12% van ons bbp met 737.000 banen
- Goed voor helft totale export: 214 miljard euro (2021)

Externe trends zetten de hightech onder druk, maar leveren ook kansen op in nieuwe waardeketens

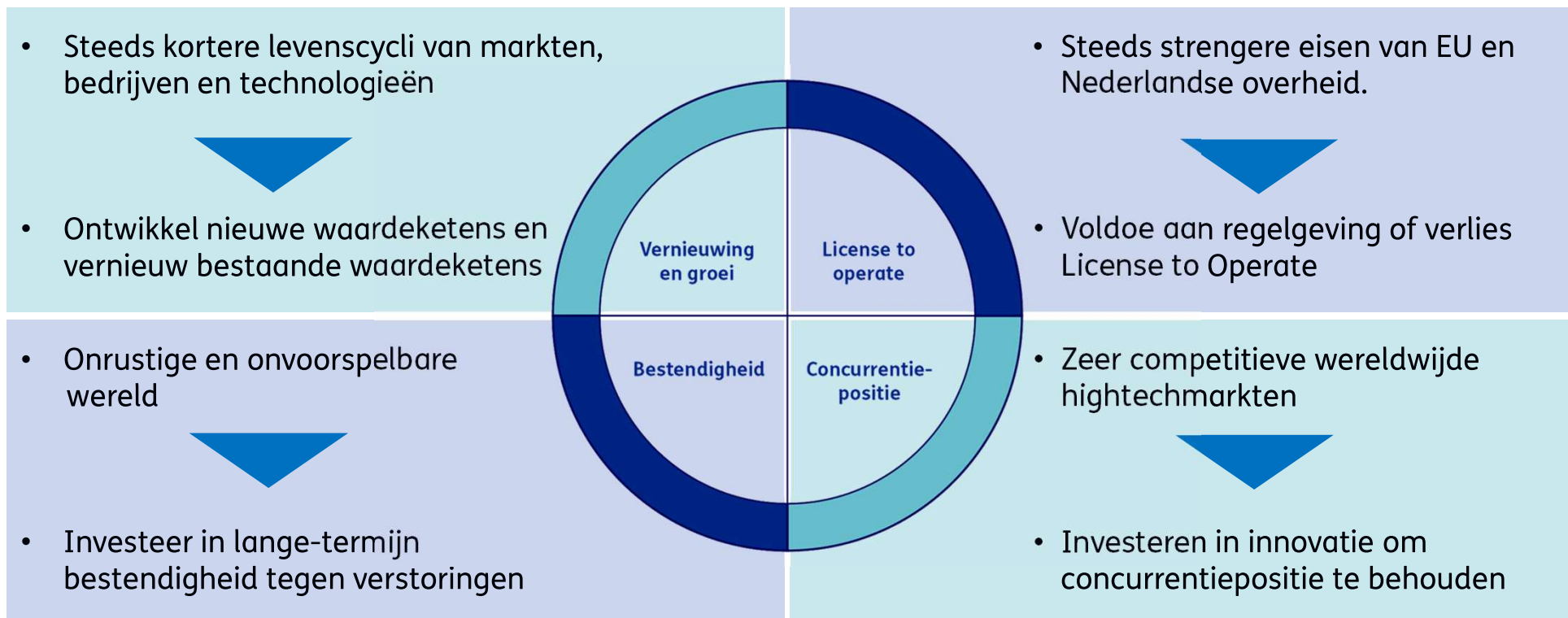
Kansen

1. Ontstaan van nieuwe high-tech waardeketens
2. Nieuwe kansen voor productie binnen de EU

Bedreigingen

1. License to operate in geding
2. Concurrentiepositie onder druk
3. Lange-termijn bestendigheid onder druk

Succesfactoren voor een sterke, gezonde hightech in 2040

TNO ziet 4 nieuwe waardeketens ontstaan

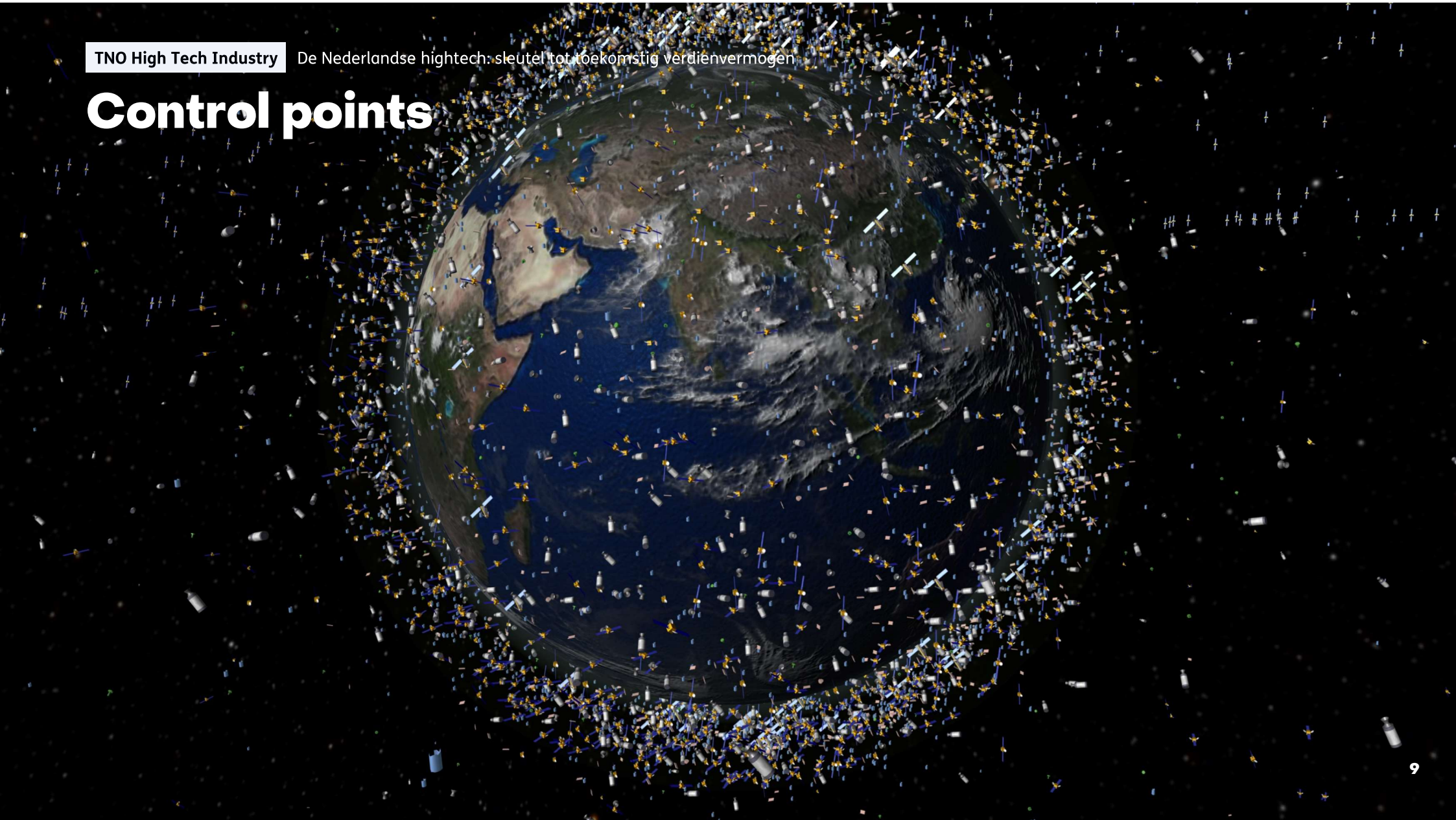
waar hightechbedrijven verdienvermogen en maatschappelijke impact kunnen realiseren

1. Hightech voor een gezonde samenleving
Op afstand monitoren | Biomedische productie | Contactloze detectie | Implantables
2. Hightech voor duurzame processen
Energieconversie- en opslag | Recycling | Biogebaseerde materialen
3. Hightech voor transformationele digitale technologieën
Optische Satellietcommunicatie | Quantum | Fotonische chips
3. Hightech voor defensie en veiligheid
Optische satellietcommunicatie | Quantum | Autonome systemen

TNO High Tech Industry De Nederlandse hightech: sleutel tot toekomstig verdienvermogen

Control points

Control points

Waardeketen

Een control point is unieke capability of asset in de waardeketen die lastig vervangen kan worden door anderen

Bedrijf

Bedrijven verwerven een positie in de waardeketen op basis van een aantal control points zoals een technologie, een productieproces of klantloyaliteit een aantal control points zodat toeleveranciers en afnemers geen beter alternatief hebben

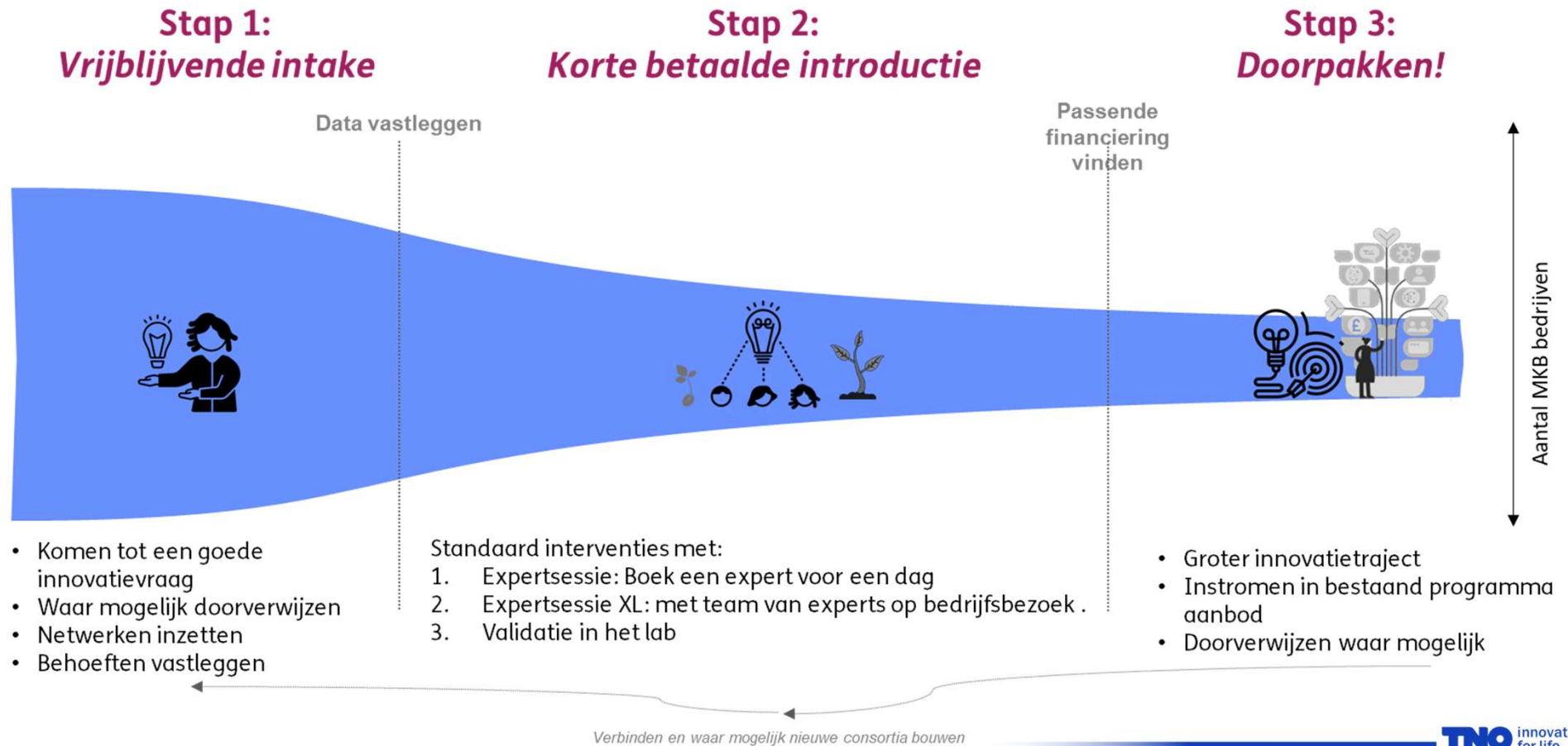
TNO High Tech Industry De Nederlandse hightech: sleutel tot toekomstig verdienvermogen

Startups, scale-ups, MKB

TNO Fast Track voor startups, scale-ups, mkb

Innovatiebeleid

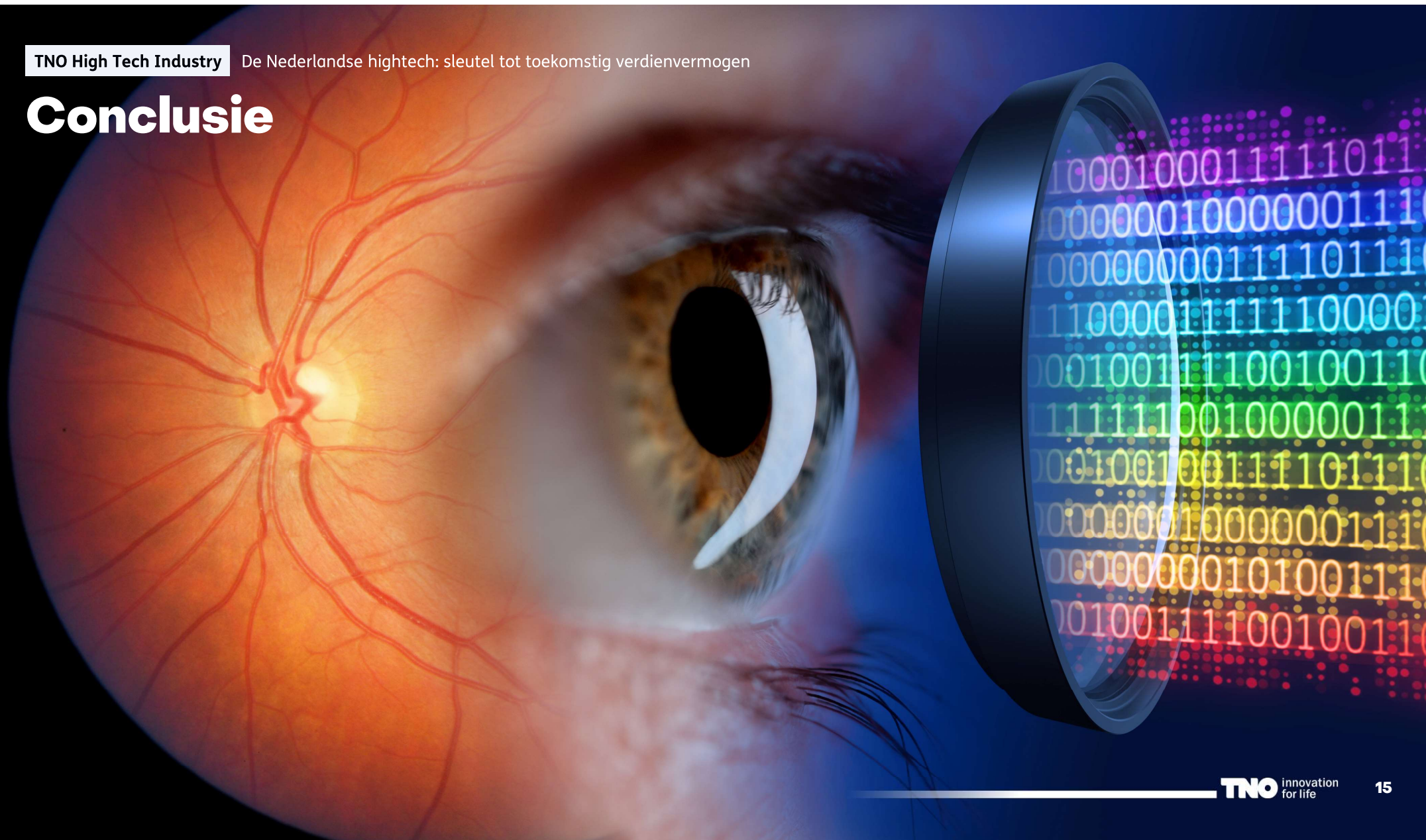

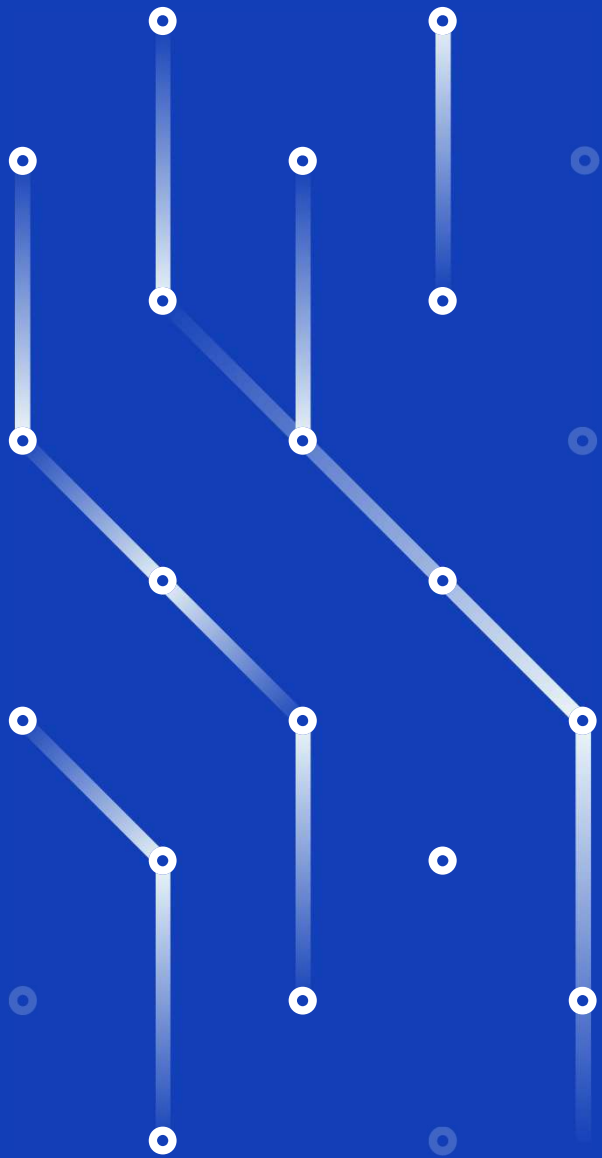
Innovatiebeleid

- Lange termijn visie op innovatie en technologie ontbreekt
- Nationaal Groeifonds
- EU-ambitie 3% wordt niet gehaald (2021 = 2,3%)
- Nationale Hightech strategie (bedrijven, kennisinstellingen, overheid)

Conclusie

TNO innovation
for life